

**ME TABU NA
VAKATAVAKO SE VAPE
ENA NOMU MOTOKA**

Image courtesy of
NZ Transport Agency

Me tabu na vakatavako se vape ena nomu motoka

E cala vakalawa na vakatavako se vape ena dua na motoka ni ra tiko kina na gone era se bera ni yabaki 18.

Na vakatavako e loma ni motoka e veivakaleqai vei ira na luvemu

- O ira na gone era ceguva na kubou ni vakatavako era dau tauvimate vakalevu me vaka na mate ni mabu, mate ni daliga kei na cegu oca.
- O ira na itabagone e tiko na nodra matavuvale kei na itokani o ira era vape se vakatavako, era na yaco mera vakatavako se vape talega.

“Na kubou ni tavako sa ikoya na veiwaki vata ni kubou mai na mua ni tavako e kama tiko kei na kubou e uvuca tani mai o koya e vakatavako tiko. E tiko kina e sivia na 200 na paisoni, eso vei ira e rawa ni vakavuna na kenisa.”

Kubou mai na tavako kei koya e vakatavako ena nomu motoka

- Ke biu sobu na katubaleka ni motoka ena sega ni kauta laivi kece na paisoni.
- Na paisoni ena tu vakabalavu tu ga dina, ni sa yali na kubou kei na iboi.
- Era sega ni rawa ni dro tani na gone mai na kubou ni tavako ena loma ni motoka.

Na ivakasala mo cakava me kua na vakatavako se vape ena nomu motoka

- Mo biuta e dua na lawa ni na nomu motoka. Sa tabu na vakatavako kei na vape ena veigauna kece vei ira na tamata kecega.
- Vakasavasavatoka na tere ni kavuru.
- Kauta laivi na masese livaliva ni motoka.
- Me ra kila na tamata tale eso-biuta e dua na sitika ni vakatabui na vakatavako kei na vape ena nomu katubaleka ni motoka. E rawa ni o otataka na sitika ena smokefree.org.nz kei na health.govt.nz
- Maroroya na nomu vape me kua ni laurai se dua e rawa ni taura.

Mo ivakaraitaki vinaka ka kakua ni vakatavako se vape wavoliti ira na gone ena dua na gauna. Era na sega ni vakamuri iko.

smokefree.org.nz/facts/health-effects/secondhand-smoke